

Temps de Cultura

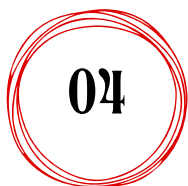
ABRIL/ 2026
No.08

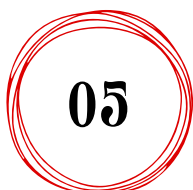
Sant Jordi 2026

Salobre

Dins...

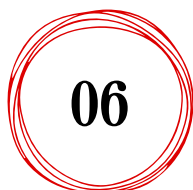

EDITORIAL

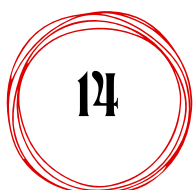
MICRORELAT

- ***Nidos***, de Mònica Sempere Creus

NARRATIVA

- ***Improvisar***, de Paco Aranda Vargas
- ***Segon tercera***, de Paco Marín

CONTES CURTS

- ***Una aula plena de mons***, de Rubén Ballester
- ***Las gafas opacas***, de Carmen Alcolea Otero
- ***El fin del privilegio***, de Luis Miguel Guerra

*"La cultura és l'opció política més revolucionària
a llarg termini."*

Montserrat Roig

Montserrat Roig

Editorial

Hi ha moments en què la cultura esdevé molt més que expressió: es transforma en vincle, en identitat compartida i en eina de resistència. Aquest número especial de la nostra revista neix precisament d'aquest esperit, coincidint amb la diada de Sant Jordi 2026, una de les celebracions més arrelades i estimades del nostre país.

Enguany, hem volgut fer un pas més enllà i convertir aquesta edició en un espai de creació pròpia, on el talent dels nostres companys i companyes del Vallès Occidental esdevingui protagonista. El resultat és una publicació viva, diversa i compromesa, que reflecteix la riquesa cultural del nostre territori i la sensibilitat de la nostra militància.

La portada d'aquest número, creada especialment per a nosaltres per l'il·lustrador **Salitre**, de Barberà del Vallès, marca el to d'aquesta aposta artística. L'acompanyen les il·lustracions de les companyes **Cristina Cabané**, de Sant Cugat, i **Sara Sebastián Noferini**, de Sant Quirze, que aporten mirades úniques i complementàries. Pel que fa als continguts

literaris, comptem amb el microrelat de **Mònica Sempere Creus**, la prosa del nostre primer secretari **Paco Aranda Vargas**, i la narrativa del company **Paco Marín**, guanyador del concurs de narrativa de Sabadell 2025. També hi trobareu els contes curts de **Rubén Ballester**, de Santa Perpètua, **Luis Miguel Guerra**, de Barcelona, i **Carmen Alcolea**, de Cerdanyola, que completen un mosaic literari ric i estimulant. Aquest número és, en definitiva, una celebració del talent col·lectiu. Un espai on paraula i imatge dialoguen per construir sentit i comunitat. Per això, volem fer arribar un agraïment sincer a totes les persones que hi han contribuït, així com al conjunt del talent cultural vallessà,

que amb la seva creativitat enriqueix el nostre present i projecta el nostre futur. A més, en el marc d'aquesta aposta per la cultura com a eina de memòria i compromís, us convidem a participar en l'acte "**Lorca, la paraula lliure**" el 24 d'abril de 2026. Una trobada per reivindicar la memòria democràtica i la cultura com a resistència, valors que continuen sent imprescindibles avui.

En temps complexos, la cultura ens recorda qui som i cap a on volem anar. I aquest Sant Jordi, més que mai, volem compartir-la amb vosaltres.

Bona lectura i bona diada.

Cristobalina Albéndiz Pérez
Secretària de Cultura
PSC Vallès Occidental

Microrelat

Nidos

Tiempo atrás nació esta casa. La casa respira, ríe y llora. Deseosa de abrazar, invita a correr y a saltar por su largo pasillo. Las habitaciones las reserva para acunar sueños. El comedor es un hervidero de alegría, henchido de vida y de risas. La cocina huele a historias contadas y por contar que se escapan por la vieja chimenea. En el patio duerme un pozo que atesora leyendas. Más allá la casa se estira, se alarga acomodando los recuerdos de nuestras vidas en su vientre. Una inesperada amputación la dejó huérfana de paredes y techo pero se hizo más fuerte y hermosa. A veces subo al tejado, donde siempre hay reunión de nubes. Luego recorro la casa, la toco, la huelo, la escucho. Y busco, y los veo. Encuentro a los que ya no están pero forman parte de ella. Y sé que algún día yo también seré esta casa.

Mònica Sempere creus
3ra Tinenta d'Alcaldia
Ajuntament de Barberà del Vallès

Narrativa i prosa

Improvisar

Improvisar; dejar fluir las palabras.

Palabras; como pensamientos puestos en fila, pero desordenados, como una madeja lista para ser deshilada.

Una mente que divaga.

¿Te imaginas, una vida improvisada?

Una vida de incertidumbres, alejada de certezas.

Improvisar, hasta para hacernos las preguntas

Despojarnos de esta manía de querer saber, de tener todas las respuestas.

Sin miedo a conocer ni reconocer que no sabemos.

Una vida improvisada, aceptando que lo seguro está en nuestra cabeza, que el camino vale la pena sin conocer todos los pasos.

Improvisar para desafiar las certezas, mis normas, mis aprioris y mis prejuicios.

Llevar al límite mi mundo preestablecido.

Improvisar como en este escrito, por la necesidad de ver dónde me lleva, y dónde estará el próximo puerto seguro.

La próxima orilla sobre la que tocar tierra firme tras nadar un mar embravecido.

Allí donde, aun mojado, sentir bajo los pies la seguridad de lo conocido.

Buscando mis certezas, de manera improvisada.

Improvisar mientras corren las letras, y van dando forma a pensamientos que de buen seguro ya estaban formados.

Improvisar mientras lees con un ojo puesto en esta palabra, y otro en lo que va saliendo.

Porque siempre queremos tener un ojo puesto en lo que vendrá.

Disfrutando a medias del momento.

Condicionando el presente por un futuro desconocido.

Improvisar para ser más libres...

Casi te diría que más puros, pero de esto aun tengo que improvisar, a ver si estoy seguro.

Paco Aranda Vargas
Primer Secretari
PSC Vallès Occidental

Segon tercera

El dia que van entrar al pis feia un sol net i llampant, d'aquells que anuncien que s'apropa l'estiu sense necessitat de mirar el calendari. Era 23 d'abril, Sant Jordi. A fora, la ciutat estava plena de gent, com sempre, però aquell dia, a més, amb llibres i roses. Al pis, només hi havia silenci. I feia olor d'absència, com de tancat.

Feia dues setmanes que havien trobat el cos del senyor Jordi Nauxer. Havia mort sol, assegut a la seva butaca preferida, amb la cortina mig oberta i un llibre obert sobre les cames. Va ser un veí qui, alertat perquè no contestava al WhatsApps ni trucades del grup de la comunitat que el necessitaven per aprovar la derrama de la reparació de l'ascensor, va trucar als serveis socials. La mort, com la seva vida, havia estat discreta.

Aquell matí, la directora de serveis havia insistit que hi anés Clara. Tot i que en teoria el servei el podia fer qualsevol del torn, i ella tenia festa al calendari, li ho havia deixat clar:

—És el senyor Nauxer. Tu el coneixies més que ningú. Has d'anar tu. Ja t'ho explicaré.

Clara no ho havia discutit gaire, tampoc tenia millors plans pel dia lliure. Havia assentit amb un gest resignat, però a dins, alguna cosa li havia pessigat. Ella coneixia al senyor Nauxer, i tot i que no era l'alegria feta persona, precisament, va pensar que en el fons, aquell últim servei serviria d'acomiadament d'alguna forma estranya.

El senyor Jordi Nauxer havia estat un home silenciós i solitari, molt solitari. Però també una mica un misteri. I, per algun motiu, aquell dia li feia respecte creuar la seva porta.

Entrava al pis d'un home que l'havia escoltat en silenci durant tres anys. I encara no sabia com de profund era aquell silenci. Va recordar que sovint, mentre ajudava al Jordi amb les cures, li explicava les seves històries passades.

Ara ja no tant, però la Clara de jove havia estat molt impetuosa. Somiava en gran, en viatjar molt lluny. Volia viure fora, fer cooperació pel món, construir escoles, ajudar infants, potser entrar a Greenpeace i lluitar en defensa de les balenes. O potser fer un discurs a la seu de l'ONU que fés trontollar els pitjors magnats dels petrodòlars. El món, però, tenia altres plans per a ella. I entre factures, la feina, els trasllats, la separació i les males decisions, els anys van passar i el somni es va esborrar entre els records que mai van ser.

La porta es va obrir fàcil. A dins, el pis era auster però ordenat. Cap estridència. Tot net. Una rosa seca damunt la taula del menjador.

Van començar a revisar calaixos, prestatgeries, armaris. Tot era sobri, sense massa luxes. Paperassa organitzada, llibres ben col·locats, una màquina d'escriure. A la taula gran del menjador, només un ordinador apagat. I en una safata de vímet, una carpeta bancària.

L'Anna la va obrir per inèrcia, però al cap d'uns segons es va quedar parada.

—Clara... Mira això. Era accionista majoritari d'una empresa farmacèutica. I aquí hi ha inventaris i plans d'estalvi. I accions i tot això dels brokers. Aquest paio era milionari?

Clara va agafar els documents amb cura, perquè això no li quadrava gens ni mica. Però els papers semblaven verídics. Comptes plens. Inversions congelades... Però no hi havia ni una mostra de riquesa al pis. Tenia tot aquell capital... i vivia com un jubilat de barri obrer, senzill.

—Va perdre la seva dona fa anys —va dir Clara—Un dia em va deixar entendre que havia deixat tot lo de l'empresa després d'això. Però jo em pensava que es referia a la feina allà, no a que fos el propietari. Potser va decidir començar de nou. O fer alguna cosa que donés sentit a tot plegat.

—I mai no en vas saber res més?

—Mai. No em va tornar a explicar res més d'això. Només el seu silenci de sempre, i alguna queixa pel dolor. Res més.

Va mirar al voltant del pis. I va clavar la vista a la porta que mai s'havia obert: el despatx. Jordi no permetia que ningú hi entrés mai.

En una llibreta de cuir negre, entre les primeres pàgines, van trobar una clau. Clara la va reconèixer a l'instant.

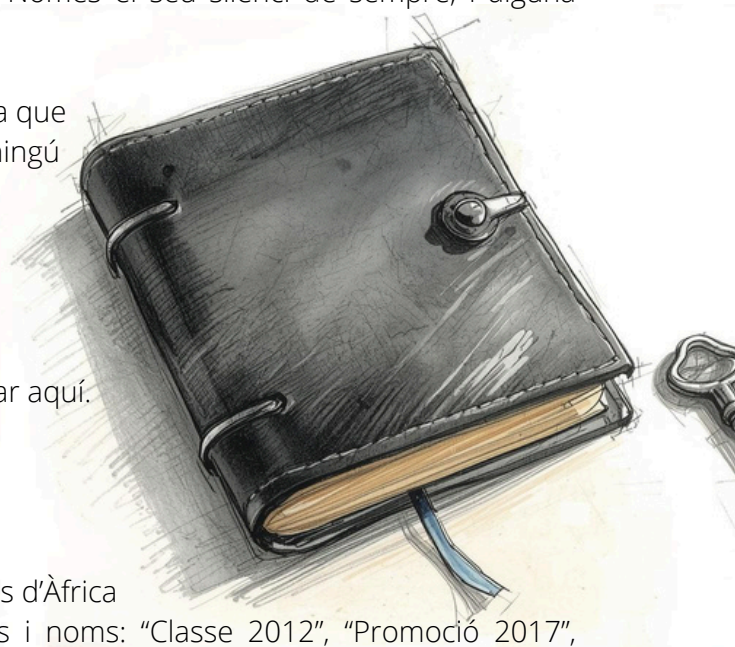
—És la del despatx —va dir. —Mai em va deixar entrar aquí.

—Ves a saber què amagava... —va murmurar l'Anna.

L'Anna va empènyer la porta, que va cedir amb un cruixit suau. El despatx era petit, però ple de vida.

Un món amagat. Hi havia fotografies penjades, mapes d'Àfrica clavats amb xinxetes, caixes etiquetades amb anys i noms: "Classe 2012", "Promoció 2017", "Biblioteca Rosa". A les parets, dibuixos d'infants, cartes escrites a mà amb tinta blava, un calendari escolar amb horaris marcats i alguna taca de tinta.

A terra, una pila de llibres infantils en francès i molt gastats per l'ús. Una figura de fusta d'un elefant sobre una prestatgeria. I al centre de l'escriptori, una llibreta oberta amb un relat inacabat escrit a mà.

Clara es va quedar immòbil. Va obrir una capsa. A dins, fitxes d'alumnes escrites amb lletra precisa. En una d'elles, un nen somreia amb una flor dibuixada a mà i una nota al darrere: "Gràcies, Jordi. Tu ens vas ensenyar a llegir per aprendre" —És d'una escola —va murmurar, sorpresa.

Va agafar una altra de les fotografies. Dotze nens d'uns dotze o tretze anys somreien davant d'un mur pintat de colors vius. Al seu costat, Jordi, amb una camisa blanca i un somriure immens. A sota, a mà, s'hi llegia: "Família."

En una altra imatge, més gran, feta tres anys enrere, els mateixos nens apareixien en un acte de final de curs. Darrere seu, una pancarta feta a mà amb retoladors de colors deia en lletres ben clares: "Gràcies, Jordi."

Clara es va agenollar davant les caixes. Per primer cop, començava a entendre a qui havia estat visitant durant tres anys. No era només un home gran que vivia sol i que rondinava amargat. El Jordi Nauxer era molt més que això.

Al costat d'un munt de documents escolars, informes i cartes, hi havia una carpeta negra amb una etiqueta que deia: "Últimes voluntats". La Clara la va obrir, neguitosa. A dins, un testament firmat davant de notari deia que Jordi deixava el pis, els estalvis i els drets de la pensió a la Fundació Rosa Roja per a l'Educació, registrada al Senegal.

Entre els documents, hi havia un full sol, escrit a mà amb una cal·ligrafia pausada i clara, com si s'hagués pres molt de temps per escriure cada paraula:

"Vaig iniciar el projecte de la meva Rosa Roja a l'estiu de l'any 2004, després de la venda de les meves participacions, quan va marxar l'Isabel. Llavors, vaig viatjar al Senegal sense saber exactament què buscava. I vaig trobar una escola abandonada a Tambacounda. Vaig començar per arreglar el sostre, després vam comprar bancs, i finalment vam trobar mestres que volguessin ensenyar. A poc a poc, es va omplir de nens i de llibres. I d'esperança."

Clara va llegir aquell fragment a poc a poc. No era una gesta èpica d'un guerrer que lluita amb dracs. Era l'història d'un heroi senzill, humil. Era real.

Estava a punt de dir alguna cosa a l'Anna quan algú va trucar al timbre.

—Ha de venir algú més? —va dir l'Anna.

—No, per part nostra no. Serà algun veí.

Clara va obrir la porta. Davant seu hi havia un home alt, prim, amb americana clara i ulleres discretes. Duia una carpeta i un posat cordial.

—Bon dia. Sóc l'Ignasi Rius, advocat del bufet Rius&Blanc. Vinc en nom del senyor Jordi Nauxer, com va quedar determinat sota contracte signat. Ell em va demanar que, el primer 23 d'abril posterior a la seva mort, vingués personalment a aquesta hora, a lliurar i explicar les seves últimes voluntats a la beneficiària proposada. És vostè la senyora Clara Camps?

—Sí... —va respondre Clara, sorpresa.

—Perfecte, doncs podem començar. Veig que ja han trobat part de la documentació relacionada.

—Crec que sí.

L'advocat va entrar decidit. Es va asseure al menjador i va desplegar uns quants documents. Va revisar el que havien trobat i va confirmar-ho amb gestos curts.

—Aquí hi ha les condicions legals de l'herència. El pis, els estalvis, els drets pendents... tot passa a ser propietat de la Fundació Rosa Roja. Però hi ha un annex molt important: el senyor Nauxer va deixar unes instruccions específiques per a vostè, Clara.

Clara es va tensar.

—Jo?

—Sí. Ell la va nomenar hereva moral del projecte. Va confiar que vostè entendria millor que ningú què fer amb aquesta escola.

La Clara va quedar congelada. I just en aquell moment, el telèfon de l'advocat va vibrar. El va mirar, es va aixecar i va respondre:

—Rius, digu'm... Sí... sóc amb ella ara mateix... Entesos.

Va tapar el micròfon i es va girar cap a Clara.

—És l'ambaixador del Senegal. Diu que han arribat uns joves a l'aeroport del Prat. Parlen català perfectament. Diu que porten una carta i... pregunten per vostè. Vol parlar-hi directament.

Li va allargar el mòbil. Clara se'l va apropar a l'orella. Una veu càlida i correcta li va parlar des de l'altra banda:

—Senyoreta Clara Camps? Els joves han arribat. Diuen que avui, per Sant Jordi, vostè els ensenyarà com és la màgia d'aquest dia a Catalunya. Volen viure aquesta jornada amb vostè.

Clara va abaixar el telèfon i va assenyalar un sobre blanc que havia col·locat sobre la taula. A la solapa hi havia escrit:

"Per a Clara, si encara somies."

Ella el va agafar i es va quedar en silenci. L'Anna li va posar una mà a l'esquena. Tot començava a encaixar.

Clara va obrir el sobre amb cura. A dins, una nota escrita amb tinta negra:

“Clara,
Si encara somies en canviar el món, avui, per Sant Jordi, no et regalo un llibre.
Et regalo la meva escola.
Perquè ensenyis a llegir al món.
Vaig crear la Rosa Roja, una escola a Tambacounda, al Senegal, on ens dediquem a ensenyar als nens i nenes a llegir i escriure, i a llaurar-se un futur. Allà dintre hi trobaràs amor, hi trobaràs bondat, i hi trobaràs el teu somni de joventut.
No deixis que el temps s’emporti aquesta oportunitat un altre cop.”

Una llàgrima va creuar la galta de la Clara. No calia res més.

Però el silenci va durar una mica més. Ella es va quedar allà, amb el sobre entre les mans, la carta sobre la falda, i els ulls clavats a la paret. I llavors va murmurar, com si parlés per dins:

—Per què no et vaig preguntar mai per tu? —va dir. —Et venia a veure, t’explicava la meva vida... i mai et vaig demanar com era la teva. Ni quan eres jove. Ni d’on treies aquella mirada

Va baixar la vista. El paper tremolava entre els seus dits. Era com si Jordi li parlés per fi. Com si aquella carta fos la conversa que mai van tenir.

L’Anna, al costat, no deia res. L’advocat, discret, observava sense interrompre, amb les mans entrelaçades.

Clara va guardar la carta amb cura. No va dir “ho entenc”. No calia. Però per dins, una veu se li havia despertat. No era només l’impacte. Era una certesa nova, un fil de llum que l’estirava cap a fora.

Ara ho entenia tot. Jordi l’havia escoltat tot el temps. I l’estimava prou com per confiar-li la seva vida sencera. Fins i tot després de morir, va decidir acomplir el somni de joventut d’una noia que volia fer cooperació allà on el món necessitava canviar. Ell havia canviat el món en silenci, i ara li oferia a ella continuar la feina.

A les dotze del migdia, davant de la llibreria més antiga de la Rambla, Clara esperava amb la carta a la butxaca. L’Anna li feia costat, encara amb l’expressió incrèdula a la cara. L’advocat Ignasi Rius observava en silenci, amb les mans darrere l’esquena:

L’ambaixador i la directora de servei i cap de la Clara intercanviaven comentaris continguts.

I llavors els va veure. Dotze joves baixaven del microbús amb cares il·lusionades i somriures gegants.

Un d’ells duia una rosa de paper. Una altra noia portava un petit drac de fusta a la mà. I tots, sense dubtar, es van adreçar a Clara amb una veu clara:

—Ets tu la Clara? Ell ens parlava molt de tu pel Zoom darrerament.

Deia que eres la millor persona que havia conegut mai, tot i que ni tu mateixa eres conscient. Avui ens has d'ensenyar què és Sant Jordi.

Ens va dir que era el dia més màgic del món al vostre poble.

Ella va somriure entre llàgrimes. Va assentir amb el cap, i va començar a caminar Rambla avall, envoltada dels nois i noies, entre llibres, roses i gent que celebrava sense saber que, aquell dia, una petita revolució havia tingut lloc en silenci.

En una parada, van aturar-se a mirar llibres. Una nena va obrir un conte il·lustrat de dracs. Un dels nois va preguntar:

—És veritat que va existir aquest drac?

Clara es va ajupir i els va parlar suau, amb veu de mestra:

—Hi ha qui diu que era un monstre enorme, que escopia foc. Que vivia a la muntanya, i va segrestar una princesa per menjar-se-la. Però per mi, el drac és una altra cosa. El drac és la pobresa que hem creat amb aquest món trinxat per les diferències socials injustes. És la fam de qui no té res per sopar aquell dia. El drac és la guerra que obliga famílies senceres a fugir de casa i a perdre gent estimada. És la ignorància, que condemna pobles sencers i els alimenta amb discursos d'odi. El drac és la injustícia que fa que alguns ho tinguin tot i d'altres, res.

Els nois l'escoltaven amb silenci.

—I llavors, qui és Sant Jordi? —va preguntar un d'ells.

—Sant Jordi és qui planta cara a tot això. És qui decideix lluitar per combatre la desigualtat. I no ho fa amb una espasa, ho fa amb coneixement. Amb esperança.

—Amb una escola —va afegir l'Anna, amb un somriure.

—Exacte —va dir Clara—. L'escola del Jordi és la seva llança. I vosaltres sou els escuts. Junts, podrem vèncer el vostre drac.

Van continuar caminant. Quan van arribar a la plaça de Sant Jaume, la directora de serveis es va acostar a Clara.

—I bé? Veus perquè havies de treballar avui? Ens va arribar un comunicat del departament de jurídics per poder activar el procés, instant-nos a fer-te treballar avui. I ara que ja estem aquí... què vols fer amb tot això?

Clara va mirar el cel. Va respirar fons. I va respondre amb un somriure decidit:

—Ho faré.

—Què vols dir?

—Que accepto. Que vull fer-me càrrec de la Rosa Roja.

Que vull anar-hi.

—Clara...

—Vull viure el meu somni. El somni de Sant Jordi.

L'advocat va fer un petit gest d'aprovació amb el cap.

L'Anna li va estrènyer la mà, orgullosa.

Van passar la jornada entre llibres, dracs i herois, màgia i roses roges. Quan els nois van marxar cap a l'hotel, Clara va caminar sola per la Rambla, i va comprar un parell de llibres " pel camí que estava per començar".

Ja no dubtava, perquè va entendre que per una vegada, la vida li ofería l'ocasió de viure el seu somni. Sentia dins seu una força que feia temps que no recordava, com si alguna cosa s'hagués activat després de molt de temps adormida.

Aquell home que tothom creia sec i invisible li havia deixat molt més que una escola. Li havia deixat una causa. Li havia deixat una Espasa.

I ara ho entenia.

Aquell home havia estat el seu Sant Jordi particular. Per fi, se sentia preparada per empunyar l'espasa i plantar cara al drac, com quan era més jove.

Aquest era el seu Sant Jordi, i per fi podria canviar el món.

Paco Marín
**Secretari adjunt de Formació
 del PSC Vallès Occidental.**

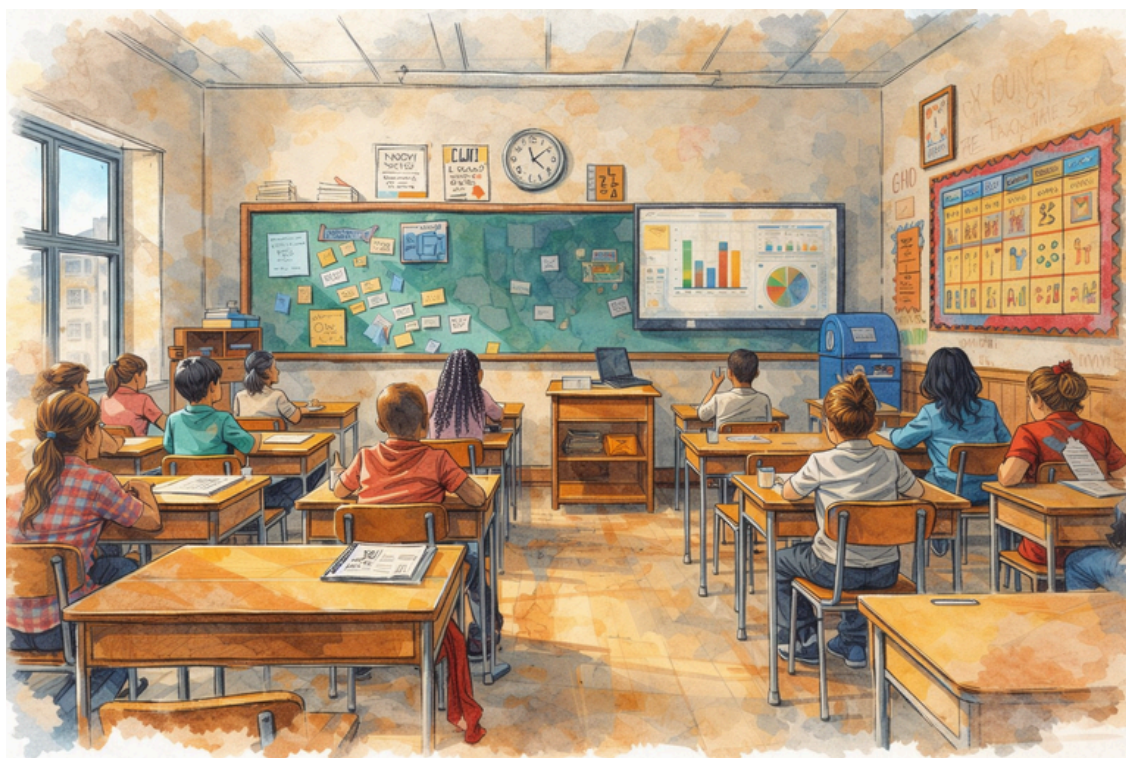

Contes curts

Una aula plena de mons

La Clara Peya i Xiula ja ens ho recordaven amb La mirada estràbica: “L’Esther va néixer amb un sol braç, la Patrícia sempre ha portat ulleres, el Moha té un trastorn de l’espectre autista...”. Darrere de cada cadira hi ha una història diferent, una manera única de veure el món, una motxilla invisible que ningú veu però que pesa tant com els seus llibres.

Quan el rellotge marca les nou del matí, un nou dia comença dins de l’aula d’aquesta escola pública. Els nens i les nenes entren a ritmes diferents. Alguns arriben corrent, amb aquella energia intacta de qui encara creu que tot és possible. D’altres entren a poc a poc, comentant la jugada del seu equip preferit o els plans que han fet al llarg del cap de setmana.

Al passadís hi ha en Xavi, que té la professió més bonica del món. Cada dia es lleva amb aquella idea de voler canviar el món, encara que sigui dins del seu petit marge d’actuació. Es posa les ulleres de mestre i observa.

Veuen Pol, que sempre té pressa per explicar alguna cosa. Abans de seure ja vol compartir una història, un dubte o una teoria estranya sobre els dinosaures. Les seves paraules surten atropellades, com si tingués por que el món no l’escolti prou de pressa.

Ara sí. Comença l'estona de lectura. Avui és individual. El silenci que s'instal·la a l'aula té alguna cosa de ritual antic: pàgines que passen, cadires que grinyolen suaument, algun sospir discret. I és en aquest silenci que vull explicar-te, gairebé xiuxiuejant, la història de l'Abdou.

Allà el tens, assegut entre el Martí i la Bruna. Per a alguns sectors de la societat, ell gairebé no té identitat. Sovint queda reduït a una sola paraula: MENA. Un acrònim fred que intenta resumir una vida sencera. Però l'Abdou és molt més que quatre lletres.

Ell diu que no li agrada donar pena. Per això aquesta història me l'explica a soles, sense testimonis, com qui comparteix un secret que pesa massa per dir-lo en veu alta.

Quan tenia tretze anys va marxar de casa seva, al Marroc. No ho va explicar a la seva mare. Va decidir emprendre el viatge buscant una vida millor, encara que ni tan sols sabia exactament què volia dir això.

La seva peripècia comença una nit al port. Recorda que mai li havia bategat el cor tan ràpid com quan es va enfil·lar per una corda d'un vaixell. Sí, aquella corda gruixuda que serveix per amarrar-lo al moll. Mentre pujava, mirava cap a l'aigua negra de l'oceà i pensava que, si relliscava, potser ningú no sabia mai que havia passat per allà.

Quan finalment arriba a dalt, s'amaga sota un camió que viatja dins del vaixell. Allà passa hores que semblen dies, en silenci, amb el cos encongint i el cor encara desbocat. Aquell camió el portarà fins aquí.

Ara l'Abdou seu en aquesta aula. Té moltes ganes d'aprendre la nostra llengua. Diu que s'ha promès a si mateix que aquesta terra que l'ha rebut també serà la terra on construirà el seu futur.

Quan llegeix en veu baixa, encara s'entrebanca amb algunes paraules. Però insisteix. Sempre insisteix.

De vegades aixeca el cap del llibre i mira al seu voltant. El Martí passa pàgina amb impaciència. La Bruna mou els llavis mentre llegeix. En Pol es distreu mirant a l'infinit, pensant en la seva àvia, que és a l'hospital.

L'aula continua sent una aula qualsevol. Però si t'hi fixes bé, també és una petita constel·lació d'històries. Algunes comencen amb un conte i d'altres amb un llarg viatge travessant el mar.

I llavors recordo una cosa: educar no és omplir caps amb coneixement. És mirar cada alumne i entendre que darrere de cada cadira hi ha un món. Alguns mons han recorregut mig planeta per arribar fins aquí.

Nota de l'autor: Aquest relat està basat en una història real. Els noms dels protagonistes han estat modificats per preservar la seva identitat.

Rubén Ballester

PSC Santa Perpètua de Mogoda

Las gafas opacas

Observaba el paisaje a través de sus enormes gafas oscuras, burladero entre el mundo y su persona. Con ellas se sentía a salvo, pues le hacían de parapeto entre el diablo y su cuerpo, sintiéndose agazapada en una gruta estrecha y segura. Su propio espacio personal. En aquella caverna de sombras llevaba ya más de cinco años escondida.

—Aquella de allí es la playa más bonita de España. Se llama la playa de la Concha—le chilló entre las ráfagas de aire.

Se recostó en el torreón del castillo, con la angustia de quien siente que su vida depende de ello, y ancló sus manos en un intento consciente de controlar su miedo a las alturas. Por muy bella que fuese, no entendía por qué habían llegado hasta aquella ciudad. ¿Tan lejos la quería de su escasa familia? Dos dedos acompañados de su enemigo le apartaron un mechón de pelo de la cara. El viento era fuerte, igual que su ira. El moratón de la noche anterior quedó al descubierto. Relumbró. Indeleble huella efímera del horror. Ella volvió a cubrirlo agitando la melena. Contigo siempre vuelvo a caer.

—Empezaremos de nuevo. No volverá a pasar. Nos queremos. —La agarró de la cintura—. ¿Verdad que me quieres?

Se acercó a besarla, pero ella le retiró la boca. No te soporto, ya no te soporto. ¿Pero qué remedio tenía? Estaba harta del olor a lejía en las manos y de los susurros de puta las noches en las que se metía en la cama templado y resoplando. Y encima la cuna de Hugo estaba al lado, una cuna que ya le quedaba pequeña y que en pocos meses sería ocupada por otro bebé. Aún no se lo había dicho. Solo le faltaba enojarlo más. Ella, la niña de la cara bonita que ahora había cambiado el color de rosa y azucena por una tez verdosa a juego con el gris de las ojeras.

—Voy a aceptar el trabajo y nos vendremos a vivir aquí. Ya verás, he adelantado dinero en un piso de alquiler precioso. Tiene un balcón en el que cabe una mesa y desde la esquina se ve esta playa, la de Ondarreta.

¿Y su trabajo? Por precario que fuese, era suyo y le había costado que la hicieran fija. Nadie se lo había regalado. No quiero abandonar mi ciudad.

—Tu hermana puede coger el tren desde Pamplona cuando quiera, no está tan lejos. Le entraron ganas de vomitar. Llevaba horas sin comer nada. Arcadas secas. Suciedad de estómago y de alma. ¿A dónde puedo ir preñada y sin ahorros? Le suplicó con la mirada. Necesitaba creer de nuevo, anhelando que los milagros existiesen. Despierta, no te engañes. Miente.

—Te lo prometo, Leire, se acabó. De ahora en adelante del trabajo a casa y nada más. Se le acercó al oído.

—Te quiero como nadie lo ha hecho nunca —le babeó la oreja mientras la agarraba del brazo. Dejó caer todo el peso de su torso encima de ella. Por sus venas se aceleró la repulsión y el odio corrió a trompicones. Saltó adoquines y barricadas. No podía disimular más el asco que le producía el deseo de aquel ser. ¡Basta!

Lo empujó.

Con la fuerza de la que odia desde los dientes.

Con el impulso de la que reclama la estima propia.

Con el desgarrar de la que huele la muerte.

Se quitó las gafas y las lanzó al mar desde la robusta torre. Estas cayeron entre la maleza. Ya estaba bien de golpes y morados, de cuentos y de falso amor.

—Esta es mi cara, fíjate bien, así me la dejaste anoche por un antojo tonto. No estoy con otra persona tal como a veces inventas, ni nadie me espera por las mañanas cuando te vas. Imaginaciones falsas. Lo que sí que es verdad, una verdad enorme, es que ya no quiero seguir a tu lado. Por mí. Te dejo aquí, ante la que tú llamas la playa más bella de España. ¿Y sabes por qué? Porque yo ya no te quiero. No te quiero y no te necesito.

Empezó a caminar. De repente, se giró.

—Ni se te ocurra seguirme o grito y llamo a la policía. Te aseguro que tienes mucho que perder.

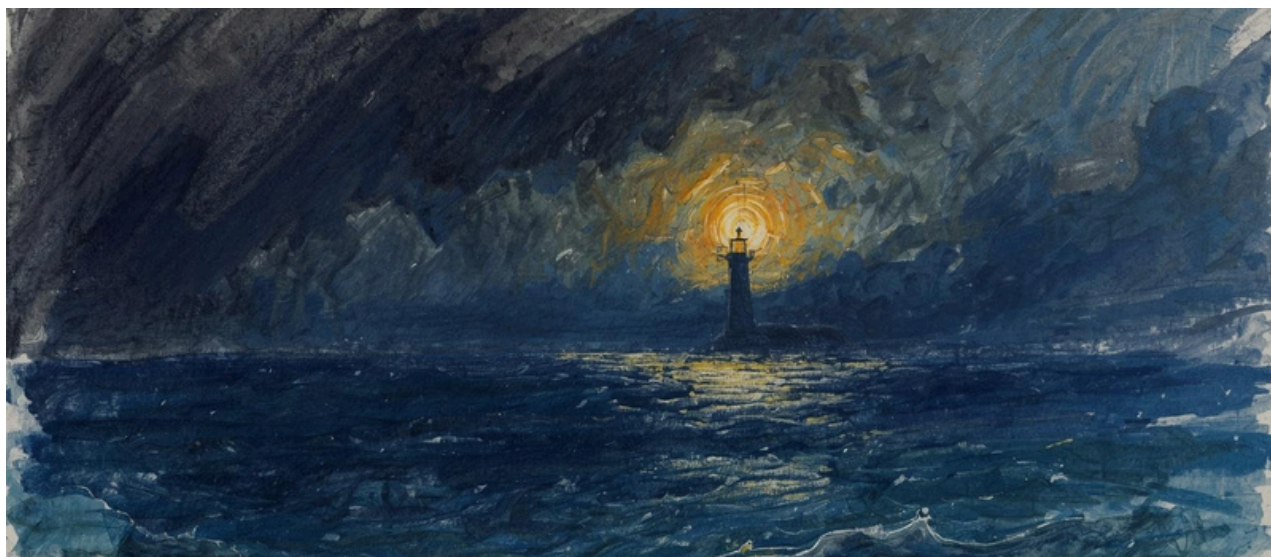
Bajó las escaleras que la dirigían hasta el funicular. No sabía de dónde le había salido el coraje, aunque no miró atrás y aligeró el paso. No me volverá a amartelar. Llegó hasta el pie del monte Igueldo sin saber qué sería de su vida, pero cualquier lugar sería mejor que aquel del que acababa de salir.

Una pareja ajena a su determinación se cruzó con ella. Sonrieron al verla. Iban charlando del molesto sirimiri y de los pinchos que acababan de degustar. La mujer vio entre las plantas unas gafas y las tomó. Ella ya estaba lejos y no había nadie más alrededor. Las limpió con la punta de su abrigo y se las puso. Le gustaron. Se veía todo limpio y traslúcido. Otra mirada, otra perspectiva. Las gafas viajarían hasta Barcelona y disfrutarían de una existencia diferente a la que estaban acostumbradas, sin gritos, sin desgarros y con la confianza por delante. Igual que su verdadera propietaria. Esta encontraría una salida esperanzadora a su situación. Lo más difícil ya lo había hecho. No era una derrota, sino una escapatoria a la vida. A un futuro diáfano lejos de cuevas limitadoras.

Carmen Alcolea Otero
Secretaria de cultura
del PSC Cerdanyola

El fin del privilegio

El motor, una reliquia remendada con piezas de desguace, dio un último estertor y se apagó. El silencio que siguió fue más aterrador que el rugido de las olas. En la penumbra de una noche sin luna, cuarenta figuras se hacinaban expectantes en un espacio en el que apenas cabían diez mientras la inercia empujaba la barca sin saber si llegaría a la costa o se hundirían antes de llegar.

Hanna apretó a su hijo contra su pecho, sintiendo sus costillas a través de la fina chaqueta. A su alrededor, el murmullo de diferentes hablas atemorizadas y cruzadas por algunos llantos reflejaban el lenguaje universal de la desesperación. Huían de un continente quebrado, donde las sequías, las enfermedades y las guerras por el último gramo de trigo habían convertido el continente en un lugar invivible donde el anhelo era que la muerte te sorprendiera sin dolor ni sufrimiento.

De pronto una línea parpadeante en el horizonte abrió un hilo de esperanza. Era el faro que anunciaba la presencia de la costa. Se decía que allí, al otro lado del Estrecho de Gibraltar, el sol calentaba, las lluvias eran beneficiosas, los campos eran verdes durante todo el año, el trabajo inacabable y a todos alcanzaban la prosperidad y la paz.

La suerte parecía que se aliaba por fin con ellos, el oleaje empujaba la embarcación hacia la orilla. Hanna saltó con su hijo al agua helada. Un sollozo de alivio escapó de su garganta al sentir la tierra seca. Cayeron de rodillas y gateando por la arena avanzaron con las últimas fuerzas que le quedaban. Estaban vivos. Habían sobrevivido a una de las travesías más peligrosas del mundo.

De repente, unos focos de potente luz blanca barrieron la playa. La ceguera fue instantánea. Hanna escuchó el crujir de botas sobre la grava y el zumbido de drones de vigilancia que sobrevolaban sus cabezas como insectos mecánicos.

-¡Quietos! ¡No se muevan! - ordenó una voz a través de un megáfono, mientras decenas de policías comenzaban a gritar.

Hanna levantó la vista, entrecerrando los ojos por la claridad. Frente a ella se encontraba un agente de fronteras. Su uniforme era de un tejido inteligente que repelía el agua y la arena, y su rostro estaba cubierto por un visor táctico. El hombre se agachó y cogió la cabeza de la mujer para escanear sus iris. No tardó mucho en soltarla con desdén, sin decir nada.

Un oficial se acercó.

-¿Y bien?

- Nada. Sin antecedentes. Lo de siempre, miseria y desnutrición. Una futura delincuente. Como su hijo -remató al percatarse de la presencia del niño.

- Estos refugiados no dejan de llegar. Dicen que allí ya no queda ni agua potable.

Hanna, temblando de frío y de miedo, extendió su mano. Era la documentación que le quedaba. Un pasaporte azul arrugado y húmedo, donde aún se leía "República Federal de Alemania".

-Por favor -suplicó en un inglés precario-. Solo queremos vivir.

- ¿A dónde ibas?

-A Camerún o Mali o a donde haya posibilidad de vivir.

El oficial tomó el documento tras ponerse un guante esterilizado y lo escaneó con su visor.

-Lo siento, ciudadana -dijo casi mecánicamente- La Confederación Africana ha cerrado los visados humanitarios para el espacio Schengen. Europa ha colapsado y aquí no vamos a recibir todas sus miserias. Seréis devueltos a la costa española, a Algeciras en el próximo ferry de deportación.

Hanna miró hacia atrás, al mar oscuro que acababan de cruzar. Al otro lado solo quedaba el hambre y la guerra. Frente a ella, las luces de la esperanza comenzaban a pagarse. Había llegado a África y tocado con los dedos, pero nada podía esperar. El sueño se transformaba en pesadilla. Miró a su hijo y lloró desconsolada. Eran europeos, los parias de la tierra.

Luis Miguel Guerra
Escritor i Historiador

A person in a red shirt and blue jeans stands on a wooden ladder, holding up a large, grey paper cutout of a person's head. The background is a crumpled white paper texture. The bottom half of the image has a solid red background.

Lorca, la paraula lliure. Memòria democràtica i cultura com a resistència

24 d'abril de 2026 | 19h

Sala Filadora

Museu del Treball i la Indústria
Viva, a Santa Perpètua de Mogoda

PSC

Socialistes
del Vallès
Occidental